

Učni načrt

Predmet

V I O L I N A

1. Opredelitev predmeta
2. Splošni cilji predmeta
3. Operativni cilji predmeta – dejavnosti
4. Operativni cilji predmeta – vsebine
5. Standardi znanja
6. Didaktična priporočila
7. Izvedbeni standardi in normativi

1. OPREDELITEV PREDMETA

Osnovna oblika violine, ki že štiri stoletja ostaja nespremenjena, zagotavlja popolno funkcionalnost tega sopranskega godalnega inštrumenta, v želji po iskanju popolnejšega zvoka pa se je razvila tudi današnja podoba violinskega loka.

V rokah veččega izvajalca razkriva najrazličnejše odtenke človekovega emocionalnega sveta. V spodnjem, srednjem in zgornjem registru se skrivajo sijajne možnosti za tonske odtenke od lirskega, spevnega, toplega tona prek lahkotnih, dovršenih figur do mogočnih tonskih razsežnosti. Čeprav je violina v svoji samobitnosti melodična, v določenih okvirih ponuja možnosti igranja sozvočij in akordov.

Poleg njene pomembne vloge v komornih zasedbah, ki jo je ohranila še iz časov prvih korakov v instrumentalni glasbi, jo je razvoj violinske igre uvrstil med prve solistične inštrumente. Bogata literatura za violino solo, violino in klavir ter violino in orkester je danes izziv za mnoge izvrstne violiniste po vsem svetu. Nenadomestljiva je v komornem in simfoničnem orkestru.

Nenazadnje je violina zastopana v slovenski ljudski glasbi, igra pa tudi pomembno vlogo v negovanju ljubiteljske glasbene kulture.

2. SPLOŠNI CILJI PREDMETA

UČENCI:

- si oblikujejo osebnost,
- razvijajo pozitiven odnos do glasbe in umetnosti,
- doživljajo in spoznavajo glasbeno umetnost,
- uporabljajo glasbo kot sredstvo komunikacije,
- spodbujajo zanimanje za glasbo,
- omogočajo aktivno ukvarjanje z glasbo,
- si razvijanje glasbenih sposobnosti (melodičnega, harmoničnega in ritmičnega posluha, glasbenega spomina in glasbene predstavljenosti),
- si razvijajo motorične spretnosti in koordinacije ter veščine igranje na violini,
- razvijajo vztrajnost, samonadzor, odgovornost in delovne navade,
- omogočajo in negujejo skupinsko muziciranje,
- si pridobivajo znanja in izkušnje za vključevanje v ljubiteljske ansamble in orkestre,
- usmerjajo in pridobivajo znanja za nadaljnje glasbeno izobraževanje za profesionalne poklice,
- berejo notni zapis z razumevanjem in samostojno uporabo ter prenašajo to znanje v glasbene dejavnosti,
- razvijajo sposobnosti igranja na violino brez notnega zapisa,
- se usposabljaajo za samostojno pripravo in izvajanje glasbenih del,
- razvijajo sposobnosti kritičnega vrednotenja glasbe,
- spoznavajo violino in violinsko literaturo.

3. OPERATIVNI CILJI PREDMETA - DEJAVNOSTI

	NIŽJA STOPNJA		VIŠJA STOPNJA	
Učenci:	1. obdobje	2. obdobje		
igrajo na violino;	<ul style="list-style-type: none"> • spoznavajo violino: obliko in zgradbo, zgodovino in razvoj, funkcionalnost, lastnosti, ravnanje in negovanje z njo in negovanje loka, • raziskujejo, ugotavljajo in upoštevajo svoje psihofizične lastnosti v odnosu do violine, • nadzorujejo in uravnavajo sproščenost mišic ter fleksibilnost telesa med igranjem, • razvijajo sposobnost in urijo večino notranje predstavljenosti – zamišljanja posameznih glasbenih sestavin, vzorcev ali celot, ter primerjajo zamisel z uresničitvijo, • spoznavajo in postopno obvladujejo osnove tehnike igranja v prvi legi, • pozorni so na zaporedje gibov in na medsebojno usklajenost gibanja obeh rok, • uvajajo vibrato, • interpretirajo učne vsebine z občutkom za fraziranje, • preizkušajo in ugotavljajo tonsko višino in se uvajajo v natančno intoniranje, • igrajo z osnovnimi lokovimi načini: detaše, martele in legato, • oblikujejo ton v piano in forte dinamikah ter razvijajo občutek za tonske odtenke, • učijo se igranja na pamet, • posredno spoznavajo načela uglaševanja violine in se uvajajo v samostojno uglaševanje, • transponirajo preproste ritmično-melodične vzorce ali manjše celote, • primerjajo in izbirajo med predlaganimi učnimi vsebinami, • igrajo z lista (a vista); 	<ul style="list-style-type: none"> • spoznavajo načela igranja v legah, • igrajo v višjih legah, • menjajo lege z lažjimi kombinacijami prstnih redov, postopno pa z zahtevnejšimi, • še naprej urijo sposobnost notranje glasbene predstavljenosti, • gradijo sistem čistega intoniranja, • pridobivajo znanje, občutek in spretnost pri vodenju loka ter odkrivajo vzroke in posledice v zvezi z artikulacijo in kakovostjo tona, • gradijo kakovost čistega tona v legatu po eni struni in pri prehodih čez strune, • oblikujejo poln, zvoneč martele, • spoznavajo spiccato in staccato ter ju uvajajo v igranje, • igrajo kombinacije različnih lokovih načinov in vse bolj obvladujejo njihove hitre menjave, • igrajo dvojemke in akorde, trilčke in okraske ter flagolete, • muzicirajo spontano in analitično, • pomnijo zaokrožene dele in cele skladbe, • razvijajo različne vrste vibrata, • spoznavajo in vključujejo nove elemente dinamike in agogike ter nadgrajujejo kakovost tona, • igrajo z lista (a vista); 	<ul style="list-style-type: none"> • paralelno gradijo tehnične spretnosti, izvajalske veščine in muzikalno tenkočutnost, • spoznavajo in se uvajajo v igranje virtuosnih lokovih načinov: sattuile, ricochet, leteči staccato ... • igrajo v visokih legah in menjajo lege v hitrejših tempih z različnimi menjalnimi postopki, • spoznavajo sestavine virtuosne igre: pasaže, razložene akorde, kromatiko, pizzicato z levo roko, flagolete, • igrajo dvojemke in akorde, • urijo igro z jasno artikulacijo leve roke v legatu in stopnjujejo igranje v hitrejših tempih, • vibrirajo z različnimi vrstami vibrata, • oblikujejo ton v skladu z višjimi zahtevami izrazne interpretacije: fraziranje, dinamika, agogika, • upoštevajo in z občutenjem ter razumevanjem izvajajo zahteve posameznih stilnih obdobj, • berejo notni zapis z razumevanjem, • igrajo z lista (a vista); 	
solfedžirajo;	<ul style="list-style-type: none"> • spoznavajo in izvajajo osnovne ritmične, melodične in ritmično-melodične vzorce, 	<ul style="list-style-type: none"> • pojejo intervale (kot pomoč pri menjavi leg), 	<ul style="list-style-type: none"> • spoznavajo in izvajajo ritmične, melodične in ritmično-melodične vzorce, pojejo posamezne tone, intervale, 	

	<ul style="list-style-type: none"> • pojejo posamezne tone, intervale, dele ali manjše celote učnega gradiva; 	<ul style="list-style-type: none"> • pojejo posamezne ritmične in melodične sestavine učnega gradiva (tone, intervale, dele ali manjše celote); 	dele ali manjše celote učnega gradiva;
skupinsko muzicirajo;	<ul style="list-style-type: none"> • igrajo z učiteljem in/ali s sošolci, • igrajo ob spremljavi klavirja ali drugih inštrumentov; 	<ul style="list-style-type: none"> • igrajo z učiteljem, • igrajo ob spremljavi klavirja ali drugih inštrumentov, • igrajo v različnih komornih skupinah, • igrajo v orkestru; 	<ul style="list-style-type: none"> • igrajo z učiteljem, • igrajo ob spremljavi klavirja ali drugih inštrumentov, • igrajo v različnih komornih zasedbah in orkestrih;
ustvarjajo glasbo in uporabljajo učno tehnologijo;	<ul style="list-style-type: none"> • ustvarjajo preproste skladbe ali posamezne dele na določeno temo, poezijo ob zadanem taktovskem načinu ... • dokončajo nedokončan primer, zamišljajo si in izvedejo "odgovor" na glasbeno vprašanje, spremenijo vajo ali skladbo, improvizirajo z dvema tonoma, s kratkim ritmičnim vzorcem in podobno, • uporabljajo avdio-video opremo; 	<ul style="list-style-type: none"> • ustvarjajo preproste skladbe ali posamezne dele na določeno temo, poezijo ob zadanem taktovskem načinu ... • dokončajo nedokončan primer, zamišljajo si in izvedejo "odgovor" na glasbeno vprašanje, spremenijo vajo ali skladbo ... • uporabljajo avdio-video opremo; 	<ul style="list-style-type: none"> • improvizirajo in ustvarjajo preproste skladbe ali njihove posamezne dele, • uporabljajo avdio-video opremo;
spoznavajo, ocenjujejo in vrednotijo glasbo.	<ul style="list-style-type: none"> • spoznavajo notni zapis v violinskem ključu, • izvajajo vsebine v eno-, dvo- in tridelni pesemski obliki, • igrajo skladbe različnih značajev ter različnih obdobj in dežel, • razlikujejo vzdušje, razpoloženje, značaj skladb, • poslušajo in razčlenjujejo izvedbe učitelja in starejših sošolcev, • poslušajo koncertne izvedbe violinistov, komornih sestavov z godali ter godalne in simfonične orkestre v živo ali z uporabo avdio- in videotehnologije, • primerjajo, se opredeljujejo in razvrščajo učne vsebine po karakterju, tempu, taktovskem načinu ... • izbirajo med predlaganimi učnimi vsebinami. 	<ul style="list-style-type: none"> • spoznavajo večje glasbene oblike, • spoznavajo skladatelje za violino in njihova dela, • analizirajo in kritično vrednotijo lastne izvedbe ter izvedbe drugih, • poslušajo in komentirajo koncertne izvedbe violinistov, komornih sestavov z godali ter godalne in simfonične orkestre v živo ali z uporabo avdio-video tehnologije, • primerjajo, se opredeljujejo in učne vsebine razvrščajo po obdobjih, tehničnih zahtevnostih, obliki, • izbirajo med predlaganimi učnimi vsebinami. 	<ul style="list-style-type: none"> • sistematizirajo pridobljeno znanje, • razčlenjujejo zgradbo, tehnično težavnost in umetniško vrednost učnih vsebin, • komentirajo glasbena dela, se opredeljujejo do njih, jih vrednotijo in ocenjujejo njihove izvedbe, • spoznavajo osnovne značilnosti posameznih stilnih obdobj in jih povezujejo z zgodovinskimi in kulturnimi okoliščinami, • izbirajo med predlaganimi učnimi vsebinami.
Dodatni pouk	Intenzivnejše razvijanje tehničnih in muzikalnih prvin do stopnje celovitega uresničevanja ciljev in čim bolj brezhibnega obvladovanja vsebin, določenih za posamezni razred oziroma stopnjo izobraževanja.		

4. OPERATIVNI CILJI - VSEBINE

1. razred

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE:

- Sproščen in fleksibilen položaj telesa,
- postavitev violine glede na anatomsko zgradbo telesa,
- drža loka, občutenje kontakta prstov z lokom in žime s strunami,
- osnovne poteze loka: detaše, martele, legato (sredina, zgornja in spodnja polovica loka, vsa dolžina loka),
- igranje po eni struni, postopno razvijanje menjave strun,
- razvoj občutka za kakovost tona (dinamika),
- vaje za elastičnost prstov dlani in zapestja,
- razvoj aktivnega in neodvisnega delovanja prstov (dvig in padeč),
- branje notnega zapisa,
- natančno intoniranje,
- igranje v prvi legi (osnovna razporeditev prstov v okviru čiste kvarte med prvim in četrtem prstom s postavitvijo prvega prsta kot cel ton na prazno struno).

LESTVICE IN AKORDI:

- Durove lestvice v obsegu ene oktave in durovi trozvoki (G, D, A)
- K. Kolman: Sistem lestvic za violino,

ŠOLE – METODE:

- B. Garlej, J. F. Gonzales: Method du violon - debutants,
- Denes, Mezo: Violinska šola I,
- E. Sasmansshaus: Fruher anfang auf der Geige 1-3,
- G. Grigorijan: Začetna šola za violino,
- D. Vodišek: Žiga-žaga,
- M. Skalar: Violinska šola I,
- D. Markovič: Neka uvek bude pesma (početna šola za violino).
- F. Stanič: Šola za violino,
- P. Herfurth: A Tune a Day I,
- K. K. Rodionov: Škola za violino,
- A. G. Grigorijan: Šola za violino,
- Sh. Suzuki: Violin school,
- O. Ševčik: Op. 1, 2, 3,

ETUDE:

- F. Stanič: Melodične etude I. a,
- M. Skalar: 40 lahkkih etud,
- M. A. Garlicki, K. A. Fortunatov, K. K. Rodionov: Izbor etud, 1. zv.,
- V. K. Stecenko: Zbirka etud.

SKLADBE:

- Hrestomatija I (zbirka skladb),
- L. Pfeifer: Mamici v radost,
- D. Vodišek, L. Rančigaj: Štiri strune 1 del,
- D. Vodišek: Žiga-žaga,
- D. Vodišek: Slovenske narodne in otroške skladbe,
- M. Skalar: Lahke skladbe,
- F. Stanič: Malim violinistom,
- Sh. Suzuki: Violin school,
- K. A. Fortunatov: Mladi violinist I,
- E. in E. Doflein: Musik für Violine und Klavier I.,

OPOMBE:

Poleg že navedenih šol - metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrežna literatura.

2. razred

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE:

- Vodenje loka in občutek za ton v hitrejšem tempu (detaše, martele in legato),
- razvoj hitrosti in neodvisnost prstov v vseh kombinacijah v prvi legi,
- vaje za uvajanje vibrata,
- predvaje za menjavo leg,
- igranje karakterno različnih skladb,
- igranje preprostih dvojemk s prazno struno.

LESTVICE IN AKORDI:

- Durove lestvice čez dve oktavi v 1. legi,
- durove lestvice v 2. legi,
- durove lestvice v 3. legi čez eno oktavo, z razloženimi akordi,
- K. Kolman: Sistem lestvic za violino.

ŠOLE – METODE:

- F. Stanič: Šola za violino,
- P. Herfurht: A Tune a Day II,
- Denes, Mezo: Violinska šola II,
- M. Skalar: Violinska šola I in II,
- A. G. Grigorijan: Šola za violino,
- Sh. Suzuki: Violin school,
- K. K. Rodionov: Šola za violino,
- E. Sasmanshaus: Früher anfang auf der Geige 1-3,
- B. Garlej, J. F. Gonzales: Method du violon – debutants,
- D. Marković: Neka uvek bude pesma II,
- O. Ševčík: Op. 1, 2, 3, 6.

ETUDE:

- F. Stanič: Melodične etude II. A,
- F. Wohlfarht: 60 etud op. 45,
- M. A. Garlicki, K. A. Fortunatov,
- K. K. Rodionov: Izbor etud, 1. in 2. zvezek,
- Eberhardt: Opus 100,
- M. Skalar: 40 lahkih etud,
- V. K. Stecenko: Izbor etud.

SKLADBE IN KONCERTI:

- O. Rieding: Koncert v h-molu op. 35,
- F. Pfeifer: Mamici v radost,
- Keyser, Waterman: The Young Violinist I,
- F. Kuchler: Concertino v G-duru,
- S. Mach: Concertino facile,
- F. Kuchler: Concertino op. 14 v D-duru,
- J. Mokry: Concertino v G-duru,
- P. Nikolić: Koncertino št. 1,
- Hrestomatija I (zbirka skladb),
- C. P. Herfruth: Classical Album of Early Grade Pieces,
- D. Vodišek, L. Rančigaj: Štiri strune 1. del,
- D. Vodišek: Slovenske narodne in otroške skladbe,
- K. A. Fortunatov: Mladi violinist I.

OPOMBE:

Poleg že navedenih šol - metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrezna literatura.

IZPITNE VSEBINE:

- Ena durova dvooktavna lestvica v 1. ali enooktavna v 3. legi s trozvoki,
  - dve etudi po izbiri,
  - Concertino 1. ali 2. in 3. stavek ali dve skladbi različnih značajev.
- Skladbe ob spremljavi klavirja izvajajo učenci na pamet.

3. razred

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE:

- Igranje v drugi in tretji legi,
- menjave leg do tretje lege,
- nadgradnja hitrosti leve roke,
- nadgradnja oblikovanja tona v različnih dinamikah,
- kombinacije različnih lokovih potez,
- nadgrajevanje vibrata,
- igranje obsežnejših skladb.

LESTVICE IN AKORDI:

- K. Kolman: Sistem lestvic za violino.
- dvooktavne durove in molove lestvica z manj predznaki ter enooktavne lestvice v tretji legi z razloženimi trozvoki,

ŠOLE – METODE:

- B. Garlej, J. F. Gonzales: Method de violon II,
- F. Stanič: Šola za violino,
- O. Ševčik: Op. 2, I. zvezek,
- O. Ševčik: Op. 7, I. zvezek,
- O. Ševčik: Op. 1, I. zvezek,
- Bloch: Fingerübungen für violine op. 16,
- E. Sasmanshaus: Früher anfang auf der Geige 1-3,
- D. Markovič: Neka uvek bude pesma III,
- P. Herfurht: A Tune a Day III,
- Denes, Mezo: Violinska šola III,
- Sh. Suzuki: Violin school,
- K. Rodionov: Škola za violino.

ETUDE:

- H. E. Kayzer: Op. 20,
- V. K. Stecenko: Izbor etud,
- F. Stanič: Melodične etude II. A in II. B,
- Ch. Duncla: Op. 194.
- M. A. Garlicki, K. A. Fortunatov, K. K. Rodionov: Izbor etud 2. in 3. zvezek,
- F. Wohlfahrt: Op. 45,

SKLADBE IN KONCERTI:

- F. Kuchler: Concertino op. 15,
- F. Kuchler: Concertino op. 12,
- F. Kuchler: Concertino op. 14 v D-duru,
- J. Mokry: Concertino v G-duru,
- P. Nikolič: Concertino št. 1,
- Heinichen: Koncert v D-duru,
- O. Rieding: Koncert op. 34 v G-duru,
- O. Rieding: Koncert op. 36 v D-duru,
- F. Seitz: Koncert v D-duru op. 13,
- Keyser, Waterman: The Young Violinist II in III,
- I. Nagy: Grosse Meister für klaine Geiger,
- E. in E. Dolfein: Musik für Violine und Klavier II,
- D. Markovič: Kolo oko sveta,
- D. Vodišek, L. Rančigaj: Štiri strune 1. del,
- D. Vodišek: Slovenske narodne in otroške,
- Sh. Suzuki: Violin school 3. in 4. zvezek,
- T. Lorenz: Slovenski skladatelji mladim violinistom,
- K. Rupel: Mladinske skladbe,
- Hrestomatija 2 in 3 (zbirki skladb),
- K. A. Fortunatov: Mladi violinist II.

OPOMBE:

Poleg že navedenih šol - metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrezna literatura.

IZPITNE VSEBINE:

- Durova ali molova lestvica z razloženimi trozvoki in menjavo lege v dveh oktavah,
- dve različni etudi po izbiri,
- Concertino ali koncert 1. ali 2. in 3. stavek ali dve skladbi različnih značajev z menjavo leg.
- Skladbe ob spremljavi klavirja izvajajo učenci na pamet.

4. razred

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE:

- Igranje v legah do pete lege,
- menjave lege v vseh prstnih kombinacijah,
- razvoj hitrosti poteze loka,
- osnove sestavin virtuosne igre,
- izraznost skladb v različnih stilnih obdobjih,
- osnove spiccata.

LESTVICE IN AKORDI:

- Dvo- ali trooktavne durove in molove lestvice z menjavo leg in s trozvoki,
- A. G. Grigorijan: Skale in arpeggia,
- K. Kolman: Sistem lestvic za violino.

ŠOLE – METODE:

- F. Stanič: Šola za violino,
- Bloch: Fingerübungen für violine op. 16,
- O. Ševčik: Op. 1, I. zvezek,
- O. Ševčik: Op. 2, I. zvezek,
- O. Ševčik: Op. 7, I. zvezek,
- E. Sasmannshaus: Früher anfang auf der Geige 2 in 3,
- D. Markovič: Neka uvek bude pesma III,
- P. Herfurht: A Tune a Day III.

ETUDE:

- F. Wohlfahrt: Op. 45,
- M. A. Garlicki, K. A. Fortunatov, K. K. Rodionov: Izbor etud 2. in 3. zvezek,
- H. E. Kayser: Op. 20,
- V. K. Stecenko: Izbor etud,
- G. Eberhardt: Op. 100,
- J. Dont: Op. 37,
- F. Stanič: Melodične etude II.

SKLADBE IN KONCERTI:

- Hrestomatija 2, 3 in 4 (zbirka skladb),
- D. Vodišek, L. Rančigaj: Štiri strune 2. del,
- T. Lorenz: Slovenski skladatelji mladim violinistom,
- K. Rupel: Mladinske skladbe,
- F. Kuchler: Concertino op. 15,
- F. Kuchler: Concertino op. 12,
- O. Rieding: Koncert op. 34 v G-duru,
- O. Rieding: Koncert op. 36 v D-duru,
- A. Vivaldi: Koncert v G-duru,
- A. Vivaldi: Koncert v a-molu,
- A. L. Miranov: Koncert v starem stilu,
- C. Tassarini: Koncert v D-duru,
- P. Nikolič: Koncertino št. 2 in 3,
- F. Seitz: Koncert v D-duru op. 22,
- F. Seitz: Koncert v G-duru op. 13,
- A. Janšinov: Concertino,
- H. Milles: Concertino v D-duru,
- F. Stanič: Concertino facile,
- Arccidiacono: Variacije na škotsko temo,
- P. Nikolič: Variacije,
- N. Baklanova: Concertino,
- Ch. de Beriot: Variacije.

OPOMBE:

Poleg že navedenih šol - metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrezna literatura.

IZPITNE VSEBINE:

- Dvooktavna durova ali molova lestvica z menjavo leg in z razloženimi trozvoki,
  - dve etudi različnih tehničnih značilnosti,
  - 1. ali 2. in 3. stavek koncertina ali koncerta ali dve skladbi različnih karakterjev.
- Skladbe ob spremljavi klavirja izvajajo učenci na pamet.

5. razred

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE:

- Igranje v višjih legah,
- igranje v legah in menjave leg v hitrejših tempih,
- dvojemke,

- utrjevanje in kombiniranje različnih lokovih potez s stopnjevanjem tempa,
- igranje daljših oblik (ciklične oblike).

LESTVICE IN AKORDI:

- Dvo- ali trooktavne durove in molove lestvice oktave z razloženimi trozvoki,
- K. Kolman: Sistem lestvic za violino,

- C. Flesch: Das Skalensystem,
- A. G. Grigorijan: Skale in arpeggia.

ŠOLE – METODE:

- F. Stanič: Šola za violino,
- Šradik: Prstne vaje,
- O. Ševčik: Op. 1, 2, 3, 6 7, 8, 9,

- K. K. Rodionov: Škola za violino,
- G. Eberhardt: Menjave leg.

ETUDE:

- H. E. Kayser: Op. 20,
- J. Dont: Op. 37,
- F. Mazas: Op. 36,

- G. Eberhardt: Op. 100,
- V. K. Stecenko: Izbor etud,
- M. A. Garlicki, K. A. Fortunatov, K. K. Rodionov: Izbor etud 3. zvezek.

SKLADBE IN KONCERTI:

- Vivaldi: Koncert v G-duru, a-molu, g-mol in E-dur,
- F. M. Veracini: Koncert v D-duru,
- C. Tassarini: Koncert v D-duru,
- A. Komarovski: Koncert št. 2 v A-duru,
- P. Nikolič: Concertino št. 2 in 3,
- T. Lorenz: Slovenski skladatelj mladim violinistom,
- Hrestomatija 3, 4 in 5 (zbirke skladb),
- D. Vodišek, L. Rančigaj: Štiri strune 2. del,
- K. Rupel: Mladinske skladbe za violino in klavir,

- H. Mlynarczyk: Klassische und modern, 15 Vortragsstücke für Violine und Klavier,
- L. Portnoff: Concertino v e-molu op. 13,
- L. Portnoff: Concertino v a-molu op. 14,
- O. Rieding: Concert op. 5 v D-duru,
- Arccidiacono: Variacije na škotsko temo,
- Ch. de Beriot: Variacije,
- Ch. Duncla: Variacije.

OPOMBE:

Poleg že navedenih šol - metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrežna literatura.

IZPITNE VSEBINE:

- Dvo- ali trooktavna durova ali molova lestvica z razloženimi trozvoki in menjavo leg,
  - dve etudi (različnih tehničnih značilnosti),
  - 1. ali 2. in 3. stavek koncerta ali koncertina.
- Skladbe ob spremljavi klavirja izvajajo učenci na pamet.

6. razred

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE:

- Igranje spiccata,
- različne vrste vibrata,

- dvojemke z menjavami,
- ozaveščena in kreativna interpretacija.

LESTVICE IN AKORDI:

- Trooktavne durove oziroma molove lestvice z menjavo leg, z razloženimi kvintakordi in septakordi ter razložene terce,

- C. Flesch: Das Skalensystem,
- K. Kolman: Sistem lestvic,
- A. G. Grigorijan: Skale in arpeggia

ŠOLE – METODE:

- F. Stanič: Šola za violino,
- Šradik: Prstne vaje,
- Bloch: Dopplegrieffschulle op. 50,

- O. Ševčík: Op. 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9,
- K. Rodionov: Škola za violino.

ETUDE:

- H. E. Kayser: Op. 20,
- J. Dont: Op. 37,
- F. Mazas: Op. 36,

- G. Eberhardt: Op. 100,
- Kreutzer: 42 etud (začetne).

SKLADBE IN KONCERTI:

- C. Stamitz: Koncert v B-duru,
- A. Stamitz: Koncert G-duru,
- A. Vivaldi: Koncert v G-duru, a-molu, E-duru,
- J. Haydn: Koncert v G-duru,
- A. Komarovski: Koncert št. 2 v A-duru,
- J. S. Bach: Koncert v a-molu,
- J. B. Accolay: Koncert št. 1 v a-molu,
- F. M. Veracini: Koncert v D-duru,
- H. Sitt: Concertino v a-molu op. 70,
- Ch. Beriot: Koncert št. 9,
- F. Drdla: Koncert a-mol,
- G. B. Viotti: Koncert št. 23 v G-duru,

- G. Ph. Telemann: Sonatine I. zvezek,
- A. Vivaldi: Sonatine I. zvezek,
- Ch. Beriot: Variacije,
- G. F. Händel: Sonate für Violine in Klavier (zbornik),
- H. Mlynarczyk: Klassische und modern, 15 Vortragsstücke für Violine und Klavier,
- T. Lorenz: Slovenski skladatelji mladim violinistom,
- D. Vodišek, L. Rančigaj: Štiri strune 2. del,
- Hrestomatija 6 in 7 (zbornika skladb),
- K. Rupel: Slovenske mladinske skladbe za violino in klavir,
- K. Rupel: Mladinske skladbe za violino in klavir,
- M. Bravničar: Mladi koncertant.
- T. Albinoni: Koncert v A-duru,

OPOMBE:

Poleg že navedenih šol - metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrežna literatura.

IZPITNE VSEBINE:

- Dvo- ali trooktavna durova ali molova lestvica in razloženi trozvoki,
- dve etudi različnih tehničnih značilnosti,

- 1. ali 2. in 3. stavek, koncert ali koncertino,
- skladba slovenskega avtorja.

Skladbe ob spremljavi klavirja izvajajo učenci na pamet.

NAPREDOVANJE

Za prehod na višjo stopnjo izobraževanja mora učenec na izpitu pokazati dobro obvladovanje vseh tehničnih in muzikalnih sestavin igre in pridobiti pozitivno mnenje izpitne komisije.

7. razred

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE:

- Obvladovanje ubiralke v vseh legah do desete lege,
- satuille, ricochet,
- pizzikato z levo roko,

LESTVICE IN AKORDI:

- Durove in molove lestvice v treh oktavah z razloženimi kvintakordi in septakordi ter dvojemke: terce, sekste, oktave,

ŠOLE – METODE:

- O. Ševčik: Op. 1, 2, 3, 7, 8, 9,
- Šradik: Prstne vaje.

ETUDE:

- J. Dont: Op. 37,
- F. Mazas: Op. 36,
- R. Kreutzer: 42 etud,
- Ch. Dancla: Op. 68.

SKLADBE:

- T. Lorenz: Slovenski skladatelji mladim violinistom,
- T. Lorenz: Miniature za violino,
- L. M. Škerjanc: Tri mladinske skladbe za violino in klavir,
- M. Lipovšek: 13 mladinskih skladb,
- A. Srebotnjak: Slovenski ljudski plesi,
- K. Rupel: Slovenske mladinske za violino in klavir,
- K. Rupel: Mladinske skladbe za violino in klavir,
- Hrestomatija 7 (zbirka skladb), A. Dvořák: Sonatina,
- G. F. Händel: Sonate für Violine in Klavier (zbornik),

KONCERTI – KONCERTINI:

- F. Stanič: Concertino v starem slogu,
- F. Stanič: Koncert v D-duru,
- A. Vivaldi: Koncerti v g-molu,
- J. Haydn: Koncert v G-duru,
- K. Stamitz: Koncert v B-duru,
- T. Albinoni: Koncert v A-duru,
- F. Seitz: Koncerti op. 7, op. 12, op. 15,
- O. Rieding: Koncerti op. 7, 24, 25 in 70,

- dvojemke v legatu,
- triglasni in štiriglasni akordi,
- nadgradnja že pridobljenih sestavin violinske igre.
- C. Flesch: Das Skalensystem,
- K. Kolman: Sistem lestvic,
- A. G. Grigorijan: Skale in arpeggia.

- Bloch: Dopplegrieffschulle op. 50,

- R. Fiorillo: Etude,
- H. E. Kayser: Op. 20, 3. del,
- G. Eberhardt: Op. 100, etude v legah,

- G. Ph. Telemann: Sonatine,
- Ch. Dancla: Six airs varies,
- O. Ševčik: 40 variazioni,
- A. Corelli: Sonate,
- F. M. Veracini: Sonata c-mol,
- F. Veracini: Largo,
- J. Massenet: Thaise,
- F. Schubert: Čebelica.

- B. Marcello: Koncert v D-duru,
- J. S. Bach: Koncert št. 1 v a-molu,
- F. M. Veracini: Koncert v D-duru,
- Ch. de Beriot: Koncert op. 9,
- W. A. Mozart: Koncert v G-duru,
- J. B. Viotti: Koncert v D-duru,
- L. Boccherini: Koncert v D-duru,
- G. Tartini: Koncert v d-molu.

OPOMBE:

Poleg že navedenih šol - metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrežna literatura.

IZPITNE VSEBINE:

- Trooktavna durova ali molova lestvica z razloženimi trozvoki in dominantnim septakordom,
  - dve etudi (različnih tehničnih značilnosti),
  - 1. ali 2. in 3. stavek, koncert ali koncertino,
  - skladba slovenskega avtorja.
- Skladbe ob spremljavi klavirja izvajajo učenci na pamet.

8. razred**TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE:**

- Obvladovanje ubiralke v vseh legah do desete lege,
- pizzicato z levo roko,
- dvojemke v legatu,
- triglasni in štiriglasni akordi,
- nadgradnja že pridobljenih sestavin violinske igre

LESTVICE IN AKORDI:

- Durove in molove lestvice v treh oktavah s septakordi, dvojemke: terce, sekste, oktave,
- A. Flesch: Das Skalensystem,
- A. A. G. Grigorijan: Skale in arpeggia.

ŠOLE – METODE:

- O. Ševčik: Op. 1, 2, 3, 7, 8, 9,
- Bloch: Doppelgriffschulle op. 50.

ETUDE:

- F. Mazas: Op. 36 (vsi zvezki),
- Rode: Caprices,
- R. Kreutzer: 42 etud,
- R. Fiorillo: Etude,
- G. Eberhardt: Op. 100 – etude v legah,
- Ch. Dancla: Op. 68.

SKLADBE:

- T. Lorenz: Slovenski skladatelji mladim violinistom,
- T. Lorenz: Miniature za violino,
- M. Lipovšek: 13 mladinskih skladb,
- A. Srebotnjak: Slovenski ljudski plesi,
- K. Rupel: Slovenske mladinske za violino in klavir,
- K. Rupel: Mladinske skladbe za violino in klavir,
- Hrestomatija 7 (zbirka skladb),
- Ch. Dancla: Six airs varies,
- O. Ševčik: 40 variazioni,
- A. Corelli: Sonate,
- F. M. Veracini: Sonata c-mol,
- A. Vivaldi: Sonate I. in II. zvezek,
- A. Dvorak: Sonatina op. 100,
- F. Ries: Perpetuum Mobile,
- G. Ph. Telemann: Sonatine,
- D. Popper: Kolovrat op. 55 št. 1,
- H. Wieniawsky: Legenda,
- H. Wieniawsky: Mazurka,
- P. Saraste: Romanza Andaluza,
- Ch. Beriot: Baletna scena,
- V. Monti: Čardas,
- A. Corelli: La Follia,
- W. Gluck: Melodija,
- G. F. Telemann: Dvanajst fantazij za violino solo,
- F. Schubert: Sonatina op. 137.

KONCERTI – KONCERTINI:

- F. Stanič: Concertino v starem slogu,
- F. Stanič: Koncert v D-duru,
- G. Tartini: Koncert v d-molu,
- A. Vivaldi: Koncerti v g-molu,
- J. Haydn: Koncert v G-duru,
- K. Stamitz: Koncert v B-duru,
- B. Marcello: Koncert v D-duru,
- J. S. Bach: Koncert št. 1 v a-molu,
- F. M. Veracini: Koncert v D-duru,
- Ch. de Beriot: Koncert op. 9,
- W. A. Mozart: Koncert v G-duru op. 211
- J. B. Viotti: Koncert št. 22,
- W. A. Mozart: Koncert v B-duru.

OPOMBE:

Poleg že navedenih šol - metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrezna literatura.

IZPITNE VSEBINE:

- Trooktavna durova ali molova lestvica z razloženimi trozvoki in dominantnim septakordom,
- dve različni etudi po izbiri,
- 1. ali 2. in 3. stavek, koncert ali koncertino s kadenco,
- skladba slovenskega avtorja.

Skladbe ob spremljavi klavirja izvajajo učenci na pamet.

5. STANDARDI ZNANJA

1., 2., 3., 4., 5. in 6. razred

Po končani nižji stopnji šolanja si učenci pridobijo osnovno tehnično znanje ter ritmično in tonsko urejenost, tako da so sposobni igrati solistično, v komornih zasedbah oziroma v šolskem orkestru ter se samostojno naučiti lažje skladbe.

7. in 8. razred

Po končani višji stopnji šolanja so učenci usposobljeni samostojno izvajati notno gradivo, pripravljati lastne programe in s spremljavo ali v različnih zasedbah izvajati zahtevnejšo literaturo. So ritmično urejeni in obvladujejo intonančno prilagajanje skupini. Obvladujejo vse tehnične in muzikalne zahteve. Lahko se vključujejo v ljubiteljske komorne sestave in orkestre oziroma nadaljujejo šolanje na srednji stopnji.

6. DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

Doseganje ciljev in uresničevanje nalog učnega programa za violino je odvisno od učenčevih sposobnosti, interesa in kontinuirane dela, vendar je njegov uspeh v mnogem odvisen od učiteljevega strokovnega znanja in pedagoške usposobljenosti ter od staršev in njihovega odnosa do glasbenega izobraževanja. Zato naj učitelj predvsem:

- spremlja sodobna dognanja stroke in pogloblja znanje,
- se usposablja v didaktiki, metodiki in drugih strokovnih področij,
- ustvarja vzdušje medsebojnega zaupanja in dobrega sodelovanja med učenci, učitelji in starši.

Učitelj naj na podlagi poznavanja, razumevanja in upoštevanja razvojnih posebnosti otroka skrbno oblikuje individualni učni načrt za vsakega učenca. Pri tem naj mu bo pričujoči učni načrt za orientacijo in pomoč, ko določa težavnostno stopnjo in obseg učnega gradiva in ko izbira učne vsebine. Če učenec ne dosega pričakovanih ciljev, prilagodi učne vsebine ravni nižje zahtevnosti, vendar le do spodnjih meja predpisanega.

Spodbuja naj nadarjenost. Pri tem naj s prezahtevnimi nalogami in prezgodnjimi ali kako drugače neupravičenimi pričakovanji ne posega v naravni tok otrokovega razvoja.

Izbere naj ustrezno veliko in opremljeno violino ter lok. Pomembna je tudi pravilna izbira podbradnika in mostička glede na velikost in telesno zgradbo.

Skladno in paralelno naj razvija muzikalne in tehnične prvine in ob tem postopno uvaja novosti, upoštevajoč raven doseženega znanja.

Pomembno je, da učitelj otroku igra, igra naj tudi skupaj z njim.

PRIPOROČLJIVA STROKOVNA LITERATURA ZA UČITELJE VIOLINE:

- I. Galamijan: Igranje violine in violinska pedagogika,
- C. Flesh: Umetnost violinske igre,
- C. Flesh: Visoka šola prstnega reda,
- L. Auer: Violin Playing as I Teach it,
- V. Markovič: Magična violina,
- I. Jampolsky: The principles of Violin Fingering.

7. IZVEDBENI STANDARDI IN NORMATIVI

Materialni pogoji

Primerno velika, akustično in zvočno izolirana učilnica, standardna oprema za individualni pouk, notno stojalo, stensko ogledalo, metronom, klavir ali pianino, slikovno gradivo, strokovna literatura.

Pogoji za vpis

Primerna starost in glasbene ter fizične dispozicije za igranje violine, ki jih kandidat dokaže na sprejemnem preizkusu.

Preverjanje in ocenjevanje

Znanje preverjamo in ocenjujemo pri pouku, na internih in javnih nastopih ter ob koncu šolskega leta pri izpitih. Ocene oblikujemo v skladu s Pravilnikom o preverjanju in ocenjevanju znanja ter napredovanju učencev v glasbenih šolah.